

PHARMACEUTICAL SCIENCES

UROLITHIASIS IN TERMS OF PHARMACEUTICAL SUPPORT

СЕЧОКАМ'ЯНА ХВОРОБА З ПОГЛЯДУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Dzvenislava Hrushkovska¹
Zoriana Sadova-Chuba²

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-354-5-30>

Сечокам'яну хворобу (СКХ) можна віднести до хронічного захворювання, схильного до рецидивів, яке нерідко характеризується агресивним, обтяжливим перебігом, що впливає на якість життя людини й може призвести до інвалідизації хворого. Актуальність соціально-економічного й загального медичного аспектів СКХ полягає в тому, що ця хвороба є однією з найпоширеніших в урології та займає друге місце у структурі захворювань після запальних неспецифічних захворювань нирок та сечових шляхів і зустрічається майже у 3% населення [1, с. 42]. Відсутність комплексного моніторингу фармацевтичного забезпечення сечокам'яної хвороби на базі сучасної маркетингової методології зумовили актуальність наших досліджень.

Матеріали та методи. Застосовували методи статистичного, маркетингового аналізу, методи порівняння, позиціонування, логічний, аналітичний, бібліографічний.

Результати. На основі аналізу наукових літературних джерел досліджено медико-соціальні аспекти сечокам'яної хвороби в Україні та світі, а також проаналізовано сучасний погляд впливу сечокам'яної хвороби на якість життя. Опрацьовано епідеміологічні характеристики та етіологічні аспекти сечокам'яної хвороби, їх класифікацію, причини виникнення, способи профілактики та лікування [2, с. 218; 3, с. 12]. Вивчено маркетингові характеристики сегменту ринку фітопрепаратів для лікування сечокам'яної хвороби [4]. Встановлено, що найбільшу питому вагу мають українські виробники (50%), на другому Німеччина (29%). Також на ринку України є препарати вироблені в Польщі, Іспанії та Індії. Лідером серед вітчизняних виробників є ТОВ «Здоров'я» (50%).

¹ Danylo Halytsky Lviv National Medical University, Ukraine

² Danylo Halytsky Lviv National Medical University, Ukraine

Меншу частку ринку займають «Галичфарм», «ДКП Вішфа» та ПрАТ «Технолог». Аналіз зареєстрованих фітопрепаратів для лікування сечокам'яної хвороби за лікарськими формами показав, що аналізована група представлена на ринку капсулами, таблетками та краплями з однаковою часткою – по 26%, дещо менше є сиропів 9%, частка розчинів, паст та гелів по 4%. Обчислено середні закупівельні ціни на аналізовану групу препаратів, а також діапазон коливання цін для кожного з досліджуваних препаратів [6]. Для оцінки доступності фітопрепаратів для лікування сечокам'яної хвороби при оцінці цінової кон'юнктури розраховано коефіцієнти ліквідності (K_n) цін досліджуваної групи препаратів та коефіцієнти адекватності платоспроможності [5, с. 483]. Встановлено, що коефіцієнт повноти асортименту 64%. Мінімальний коефіцієнт адекватності платоспроможності є у препаратів Фітоліт Форте Н, Фітоліт, Тринефрон Здоров'я та Цистинол Аурин, що гарантує їх продаж в умовах низького платоспроможного попиту населення. Значення розрахованих нами коефіцієнтів ліквідності для аналізованої групи препаратів коливається від 0,2 до 1,41. Проаналізовано наявний асортимент фітопрепаратів для лікування сечокам'яної хвороби у вітчизняних оптових дистриб'юторів фармацевтичного ринку [7]. Встановлено, що найбільший товарний асортимент аналізованої групи препаратів пропонує оптові фірми БаДМ та Конекс (100%). Найбільшим попитом користується препарат Уролесан та Урохолум, Канефрон кр., Уронефронкр. – їх пропонують 8 оптових фірм з 9 представлених на ринку. Проведено АВС-аналіз лікарських засобів рослинного походження для лікування сечокам'яної хвороби на прикладі аптеки. Лідерами серед лікарських засобів аналізованої групи за результатами реалізації 1–3 місяці 2023 року, стали Уролесан та Канефрон, що увійшли в групу А, як в натуральному, так і у вартісному показниках.

Результати проведених досліджень можуть бути використані для оптимізації фармацевтичної допомоги хворим на сечокам'яну хворобу, а також для оптимізації асортиментної політики роздрібної ланки фармацевтичного ринку.

Список використаних джерел:

1. Єрмоленко Т. І., Зупанець І. А., Лісовий В. М. Застосування комбінованих лікарських засобів у метафілакції сечокам'яної хвороби. *Сучасні препарати та технології*. 2013. С. 42–44.
2. Пасечніков С. П. «Урологія»: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Київ, 2019. 432 с.
3. Пасечніков С. П., Шеремет Р. З. Сечокам'яна хвороба: сучасні принципи ведення хворих. *Медичні аспекти здоров'я чоловіка*. 2016. Т. 23. № 4. С. 12–20.

4. Державний реєстр лікарських засобів. URL: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument&atscode=G04B>
5. Менеджмент і маркетинг у фармації : підручник / Б. П. Громовик, Г. Д. Гасюк, О. Р. Левицька; за ред. Б. П. Громовик. Київ, 2008. 750 с.
6. Довідник лікарських засобів Компендіум. URL: <https://compendium.com.ua/uk/atc/g/>
7. Щотижневик «Аптека». URL: <https://www.apteka.ua/ceny-na-lekarstvennye-sredstva-i-izdeliya-mednaznacheniya>